ТҮРКІСТАН ОБЛЫСЫНЫҢ АДАМИ ӘЛЕУЕТТІ ДАМЫТУ БАСҚАРМАСЫНЫҢ КЕЛЕС АУДАНЫНЫҢ АДАМИ ӘЛЕУЕТТІ ДАМЫТУ БӨЛІМІНІҢ «№52 С.БЕГАЛИН АТЫНДАҒЫ ЖАЛПЫ ОРТА БІЛІМ БЕРЕТІН МЕКТЕБІ» коммуналдық мемлекеттік мекемесі

Коммунальное государственное учреждение «ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ СРЕДНЯЯ ШКОЛА №52 ИМЕНИ С.БЕГАЛИНА» ОТДЕЛА РАЗВИТИЯ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО ПОТЕНЦИАЛА КЕЛЕССКОГО РАЙОНА УПРАВЛЕНИЯ РАЗВИТИЯ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО ПОТЕНЦИАЛА ТУРКЕСТАНСКОЙ ОБЛАСТИ

БҰЙРЫҚ **№186** **ПРИКАЗ**

Қаратал ауылы **«31» «08» 2023 жыл**

« Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру туралы »

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 18 қарашадағы № 410-V Заңын негізге ала отырып

БҰЙЫРАМЫН:

1. Мектепте сыбайлас жемқорлыққа карсы мәдениетті калыптастыру мақсатында іс-шара жоспары жасалып, бекітілсін.

2. Тақырып аясында баяндама әзірленіп мекеме қызметкерлерімен , оқушылармен дөңгелек үстелдер, семинарлар, ашық тәрбие сағаттары өткізілсін.

3. Баяндамалар мен баспасөз материалдарынан арнайы құжаттар папкасы топтастырылсын.

4. Осы бұйрықтың орындалуына бақылау мен басшылық жасау жауапкершілігі директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары М.Кузенбаеваға жүктелсін.

Мектеп директоры: **Г. Бекжанова**

№52 С. Бегалин атындағы жалпы орта білім беретін мектебі коммуналдық мемлекеттік мекемесі

"Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру" бойынша іс-шаралар

2023-2024 оқу жылы

"Бекітемін"
Мектеп директоры :
Г.Бекжанова

№52 С.Бегалин атындағы жалпы орта білім беретін мектебінде «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру» бойынша 2023-2024 оқу жылына арналған іс-шарасы.

№	Атқарылатын іс-шаралар	Мерзімі	Жауаптылар	Аяқталу нысаны
1	2023-2024 оқу жылына арналған сыбайлас жемқорлыққа қарсы жұмыс жоспарын әзірлеу және бекіту	Қыркүйек	ДТІЖО М.Кузенбаева	Жоспар
2	"Жастар арасында сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру" апталық іс-шара	01-09.09	ДТІЖО М.Кузенбаева Тәлімгер Ш. Анарқұл Сынып жетекшілер	Анықтама
3	" Сыбайлас жемқорлық - дегеніміз не? " тақырыбында пікірталас өткізу. (9 сынып)	Қазан	Жиенбаева У	Анықтама
4	" 9 желтоқсан - Халықаралық сыбайлас жемқорлықпен қарсы күрес күніне" орай " Мен әділетті тұлға боламын" ,"Жемқорлыққа жол жоқ"тақырыптарында тәрбие сағаттарын өткізу. (5-10 сыныптар)	желтоқсан	Аманкеді Б Елеуова А	Іс-шара материалдары, фотосуреттер
5	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру мәселесі бойынша мұғалімдермен, ата-аналармен жиналыс өткізу.	Жылына 2 рет	ДТІЖО М.Кузенбаева	Хаттама
6	«Адамды пара алуға не мәжбүр етеді?» пікірсайысы	Ақпан	Тәлімгер Анарқұл Ш	Анықтама
7	" Әділдік туын жоғары ұстау азаматтық парызымыз" тақырыптарында ашық тәрбие сағаттарын өткізу. (5-8 сыныптар)	Наурыз	Сынып жетекшілер	Іс-шара материалдары, фотосуреттер
8	Сауалнама 9-11 сынып	Сәуір	ДТІЖО Кузенбаева М	Қорытынды

Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары: М.Кузенбаева

№ 52 С. Бегалин атындағы жалпы орта білім беретін мектебінде "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру" мәселесі бойынша мектеп мұғалімдерімен, ата-аналардың қатысуымен жиналыс болып өтті.

ХАТТАМАСЫ

17 .11.2023ж

Қатысқаны:
Ата-аналар - 35
Мұғалімдер - 23
Мектеп директоры - Г.Бекжанова
Директордың орынбасары - М.Кузенбаева
Тарих пәні мұғалімі - К. Жақыпбеков.

Күн тәртібіндегі мәселелер

1." Сыбайластық қоғам індеті" Баяндама.(Жақыпбеков К)
2 . Сыбайлас жемқорлықты болдырмау шаралары.
3. Түрлі мәселелер.

Бірінші мәселе бойынша "Сыбайластық қоғам індеті" тақырыбында тарих пәні мұғалімі К. Жақыпбеков баяндама оқыды. Ол өз баяндамасында мемлекетімізде орын алып жатқан келеңсіз оқиғалармен жемқорлық іс- әрекеттер жайлы деректерге тоқталып өтті. Қоғамымызда бет жүзіне, лауазымына қарамай сыбайлас жемқорлыққа қарсы ымырасыз күрес жүргізу қажет. Сыбайлас жемқорлық қоғамға үлкен қауіп төндіріп тұр. Бүгінгі өтпелі кезенде қылмыс пен жемқорлықтың өсуіне қолайлы негіз көп. Қоғамдық байлықты жекешелендіру арқылы меншік иелері арасында кең түрде бөліске салу жалғасуда. 2000 жылдың 1 қантарынан бастап күшіне енген Қазақстан Республикасының 1999 жылғы 23 шілдедегі " Мемлекеттік әкімшілік қызметке қабылдау және жоғарылау тек байқау негізінде жүзеге асатын болды. Оның ерекшеліктері сыбайлас жемқорлыққа қарсы күреске бағытталған нормаларды әрі қарай жетілдіру, кадр резервін жасақтаудың нақты механизмін жасау. Мемлекеттік әкімшіліік қызметшілерді қабылдау мен сатылап өсіруді тек қана біліктілік пен жетістіктерге негіздеп жүргізу.
Лауазым иелерінің заңсыз әрекетін әшкерелеу әрбір адамның азаматтық борышы екенін естен шығармауымыз керек.

Лауазым иелерінің заңсыз әрекетін әшкерелеу әрбір адамның азаматтық борышы екенін естен шығармауымыз керек.

Екінші мәселе бойынша директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары М. Кузенбаева сөз алды. Қоғамның дамуына кедергі келтіретін теріс және аса қауіпті құбылыстардың бірі сыбайлас жемкорлық болып табылады. Ол елдің саяси дамуына және әлеуметтік мәселелеріне кері әсерін тигізеді. Осыған байланысты елімізде сыбайлас жемқорлықпен күресті бүкіл жұрт болып қолға алу көзделген. Конституциялық тәртіпті қорғау, мемлекеттік саясатты жүргізу, азаматтардың барлық салаларында жемқорлық пен оның көріністерінің деңгейін төмендету бүгінгі күннің басты мақсаты болып табылады.

Парақорлықты көрсеңіздер, жергілікті органдарға және ақпарат көздеріне хабар беріңіздер.

Шешім:

1 . Сыбайлас жемқорлықты болдырмау мақсатында мектепте түрлі іс -шаралар, дөңгелек үстелдер, оқушылар арасында ашық тәрбие сағаттары өткізілсін.

Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары: М.Кузенбаева
Хатшы: Ш. Анарқұ

№52 С. Бегалин атындағы жалпы орта білім беретін мектебі коммунаалдық мемлекеттік мекемесі

"Жемқорлыққа-жол жоқ!"

(10 сыныбында өтілген тәрбие сағаты)

Сынып жетекшісі : Б. Аманкелді

2023-2024 оқу жылы

Анықтама

№52 С. Бегалин атындағы жалпы орта білм беретін мектебінде

18.12 2023 жылы 10 сыныбында «Жемқорлыққа жол жоқ !» атты тәрбие сағаты өткізілді.

Тәрбие сағатының мақсаты: Оқушыларға адам құқықтары жайлы түсініктерін қалыптастыра отырып, «Сыбайлас жемқорлық, парақорлық» сөздерінің мағынасы мен Сыбайлас-жемкорлық, әсіресе, мемлекеттік билік органдарында, экономикаға қауіпті не екенін түсіндіру.

Сыбайлас жемқорлық – мемлекеттік құрылымдардың экономика аясында қылмысты құрылымдармен біте қайнасуы, сондай-ақ мемлекеттегі лауазымды адамдардың, қоғамдық және саяси қайраткерлердің сатылғыштығы, парақорлығы. Өзінің қызметтік мәртебесі мен өкілеттіктерін жеке, топтық және өзге де бейқызметтік мүдделер үшін пайдалану жолымен жеке игіліктерді алу әрекетінен көрініс табады. ҚР Қылмыстық кодексінің өкілеттіктерді теріс пайдалану (228-бап), коммерциялық сатып алу (231-бап), қызмет өкілеттігін теріс пайдалану (307-бап), билікті немесе қызметтік өкілеттікті асыра пайдалану (308-бап), пара алу (311-бап), қылмыстық жалғандық жасау (314-бап) туралы лауазымдық қылмыс нормалары ең алдымен сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес нормалары болып табылады. Қазақстанда сондай-ақ сыбайлас жемқорлық үшін қылмыстық, тәртіптік , әкімшілік жауапкершілікті реттейтін арнайы нормативтік-құқықтық актілер де қабылданды. Оларға “Мемлекеттік қызмет туралы” (1995) және “Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы” (1998) ҚР заңдары жатады. Сонымен қатар осы саладағы ынтымақтастық туралы халықаралық актілер де бар екендігі сабақ презентация арқылы әңгіме – сұхбат түрінде өткізілді.

Жалпы тәрбие сағатында оқушылар өз құқықтарымен және сыбайлас жемқорлық үшін қылмыстық, тәртіптік , әкімшілік жауапкершілікті реттейтін арнайы нормативтік-құқықтық актілермен танысты.

Сынып жетекшісі: Аманкелді Б

"Бекітемін"
Мектеп директоры:
_______ Г. Бекжанова

№52 С. Бегалин атындағы жалпы орта білім беретін мектебінде 2023 жылдың 01-09 қыркүйек аралығында өтетін "Жастар арасында сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру" жөніндегі апталықтың іс-шара жоспары

№	Іс-шара атауы	Мерзімі	Жауаптылар
1	Мектепте ***"Жастар арасында сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру"*** жөніндегі апталықтың іс-шара жоспарын жасап, бекіту	01.09.2023	ДТІЖО Кузенбаева М
2	***" Ар- намысты арқалаған рухты батыр Бауыржан"*** тақырыбында Бауыржан Момышұлының мұрасы ерлік пен тәртіпке патриотизмге толы өмір жолы туралы бейнетаспа көрсету. 9 сынып	02.09.2023	Жиенбаева У
3	Мектепте педагогтар арасында ***"Сыбайлас жемқорлыққа біздің қоғамда орын жоқ"*** тақырыбында жиналыс өткізу.	01-08.09.2023	Мектеп әкімшілігі
4	5 сынып оқушыларына ***"Адалдық пен адамдық"*** тақырыбында ашық тәрбие сағатын өту.	04.09.2023	Таскулова А
5	***" Біз сыбайлас жемқорлыққа қарсымыз"*** тақырыбында 3-6 сыныптар аралығында сурет салу.	05.09.2023	Шуменов У
6	Тақырыптық апталық сағатында 8 сыныпт ***" Адалдық сағаты"*** тақырыбында сынып сағаттарын өту.	06.09.2023	Тулекова Б
7	***"Адалдық -ең асыл қасиет"*** тақырыбында 8-10 сынып аралығында эссе жазу.	07.09.2023	[illegible]жанова А
8	***" Адалдық жүрген жерде - адамдық жүреді"*** тақырыбында пірлесу сағаты	07.09.2023	Аманкелді Б
9	Атқарылған жұмыстарды жинақтау, қорытындылау	08.09.2023	ДТІЖО Кузенбаева М

Директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары [illegible]баева

2023 жылдың 01-09 қыркүйек аралығында өткізілген "Жастар арасында сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру" жөніндегі апталықтың қорытындысы

01 қыркүйек күні "Жастар арасында сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру" жөніндегі апталықтың іс-шара жоспары жасалып, бекітілді.

02.09. " Ар- намысты арқалаған рухты батыр Бауыржан" тақырыбында Бауыржан Момышұлының мұрасы ерлік пен тәртіпке патриотизмге толы өмір жолы туралы бейнетаспа көрсетілді.

2 - сынып

ЖЕМҚОРЛЫҚҚА

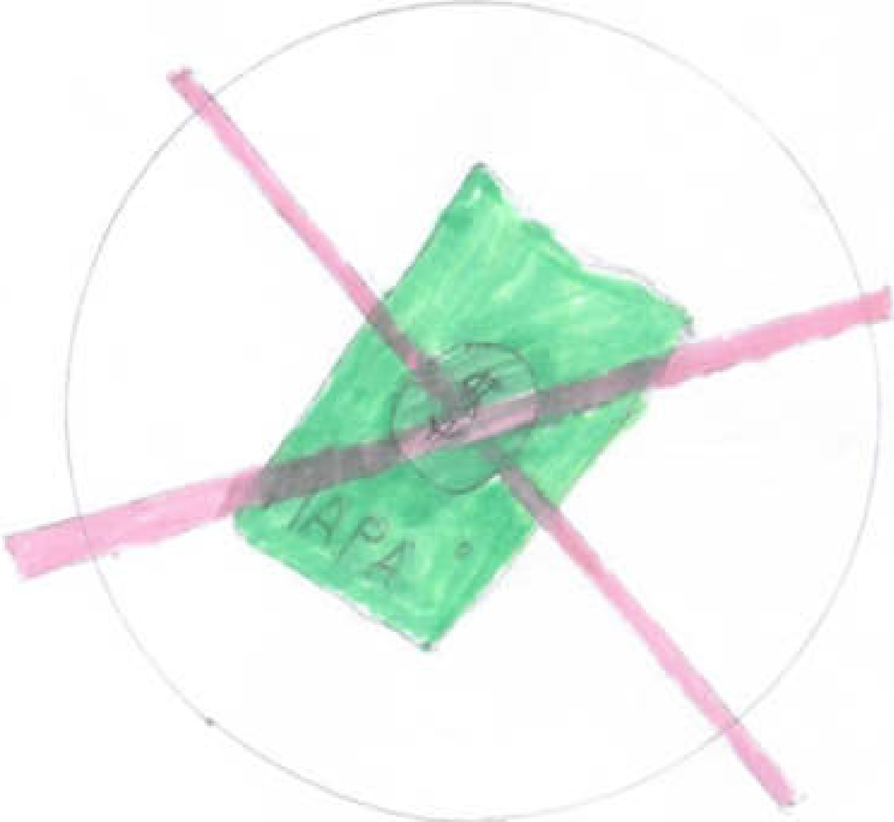

ЖОЛ ЖОҚ

№52 С. Бегалин атындағы жалпы орта білім беретін мектебі коммунаалдық мемлекеттік мекемесі

"Жемқорлыққа- жол жоқ!"

(10 сыныбында өтілген тәрбие сағаты)

Сынып жетекшісі : Б. Аманкелді

2023-2024 оқу жылы

Анықтама

№52 С. Бегалин атындағы жалпы орта білм беретін мектебінде

18.12 2023 жылы 10 сыныбында «Жемқорлыққа жол жоқ !» атты тәрбие сағаты өткізілді.

Тәрбие сағатының мақсаты: Оқушыларға адам құқықтары жайлы түсініктерін қалыптастыра отырып, «Сыбайлас жемқорлық, парақорлық» сөздерінің мағынасы мен Сыбайлас-жемқорлық, әсіресе, мемлекеттік билік органдарында, экономикаға қауіпті не екенін түсіндіру.

Сыбайлас жемқорлық – мемлекеттік құрылымдардың экономика аясында қылмысты құрылымдармен біте қайнасуы, сондай-ақ мемлекеттегі лауазымды адамдардың, қоғамдық және саяси қайраткерлердің сатылғыштығы, парақорлығы. Өзінің қызметтік мәртебесі мен өкілеттіктерін жеке, топтық және өзге де бейқызметтік мүдделер үшін пайдалану жолымен жеке игіліктерді алу әрекетінен көрініс табады. ҚР Қылмыстық кодексінің өкілеттіктерді теріс пайдалану (228-бап), коммерциялық сатып алу (231-бап), қызмет өкілеттігін теріс пайдалану (307-бап), билікті немесе қызметтік өкілеттікті асыра пайдалану (308-бап), пара алу (311-бап), қылмыстық жалғандық жасау (314-бап) туралы лауазымдық қылмыс нормалары ең алдымен сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес нормалары болып табылады. Қазақстанда сондай-ақ сыбайлас жемқорлық үшін қылмыстық, тәртіптік , әкімшілік жауапкершілікті реттейтін арнайы нормативтік-құқықтық актілер де қабылданды. Оларға "Мемлекеттік қызмет туралы" (1995) және "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы" (1998) ҚР заңдары жатады. Сонымен қатар осы саладағы ынтымақтастық туралы халықаралық актілер де бар екендігі сабақ презентация арқылы әңгіме – сұхбат түрінде өткізілді.

Жалпы тәрбие сағатында оқушылар өз құқықтарымен және сыбайлас жемқорлық үшін қылмыстық, тәртіптік , әкімшілік жауапкершілікті реттейтін арнайы нормативтік-құқықтық актілермен танысты.

Сынып жетекшісі: Аманкелді Б

Сыбайлас жемқорлық – қоғам індеті.

Кез-келген өркениетті қоғам үшін сыбайлас жемқорлықпен күрес ең өзекті мәселелердің бірі болып табылады. Сыбайлас жемқорлық мемлекетті ішінен жоюдың бастамасы мен жетістіктерді жоққа шығаратын, ұлттық қауіпсіздікке қауіп-қатер әкелетіндігі күмәнсіз. Сондықтан да Қазақстан Республикасының мемлекеттік саясатының негізгі басымдылықтарының бірі болып осы жаман әдетпен күресу болып табылады. Осы келеңсіз құбылыстың үдеп бара жатқаны ұрпақ тәрбиесіне зиян әкелетіні бәрімізді алаңдатады. Бұл мәселеге тереңірек үңілетін болсақ, сыбайлас жемқорлық ел болашағына, ұлттық қауіпсіздікке үлкен зиянын тигізеді. Яғни, осы келеңсіз құбылыспен күресу барша халықтың алдында тұрған ортақ мәселе екені айқын .«Тура биде туған жоқ, туғанды биде иман жоқ» деп қара қылды қақ жарып, турасын айтып, әділдікке жүгінген ұлы халықтың ұрпағы бүгінгідей өз алдына ел болып, еңсесі биік дамыған мемелекеттердің қатарына жетуді көздеп отырған шақта сол адами қалып-парасат биігінен көрінуге тиіспіз.

Еліміздің президенті Қасым-Жомарт Тоқаев азаматтардың табысы азайып, экономиканы қолдауға бағытталған қаржыны жымқыру тәуекелі артқан пандемия кезінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы күресті күшейту қажеттігін атап өтті. Сыбайлас жемқорлықтың мемлекеттің бәсекеге қабілеттілігін едәуір төмендететіні, қоғамда демократиялық қайта құруларды жүзеге асыруды тежейтіні, елдің халықаралық беделіне көлеңке түсіретіні белгілі. Ең бастысы — адамдардың қоғамның демократиялық негізіне деген сеніміне, заң мен әділдікке деген сеніміне, түптеп келгенде, билікке деген сеніміне кері әсер ететіні хақ.

Жемқорлықпен күрес бүгінде елімізде мемлекеттік маңызы бар түйткілді мәселеге айналып отырғандығы шындық. Елдің ертеңі үшін, болашақ келер ұрпақ алдында еңсеміздің бек көтеріліп жүру үшін, жемқорлық індетімен белсене күресіп, түп-тамырымен жою қажет. Бұл — індет адамзат баласына жат қасиет. Кеңестік дәуірден бастау алған, жең ұшынан жалғасын табатын, көз қысты-бармақ басты әдеті әлі болса қылаң беріп келеді. Бұл дерт еліміздің дамуына, экономиканың өркендеп өсуіне өрескел кедергі келтіретіні даусыз.

Сыбайлас жемқорлық әлеуметтік – экономикалық даму, нарықтық экономиканы құру инвестициялар тарту процесін баяулататын және демократиялық мемлекеттің саяси және қоғамдық институттарына кері әсер ететін, елдің даму болашағына айтарлықтай қауіп төндіретін құбылыс. Яғни бұл мемлекеттің осы жағымсыз құбылысты жою бағытындағы кешенді және жүйелі күрес жүргізу саясаты жанданып, әрі қарай жалғасын табады деген сөз.

Сонымен қатар сыбайлас жемқорлықпен пәрменді күресу үшін халықтың құқықтық сауатсыздығын жоятын, құқықты түсіндіру жұмысының деңгейі мен сапасын арттыру керектігінің маңызы зор. Халық өздерінің құқықтарын, өздеріне қарсы қандай да бір құқыққа қайшы іс-әрекет жасалған жағдайда қандай іс-қимыл қолдану керектігінің нақты жолдарын толық білулері қажет. Конституциялық тәртіпті қорғау, сыбайлас жемқорлықпен күрес аясында тиімді, бірыңғай жалпы мемлекеттік саясат жүргізу, мемлекет пен азаматтардың өмір сүруінің барлық салаларында сыбайлас жемқорлық пен оның көріністері деңгейін төмендету, қоғамның мемлекетке және оның институттарына сенімін нығайту бүгінгі күндегі басты мақсат болып табылады.

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі
Түркістан облысы Келес ауданы

№52 С. Бегалин атындағы жалпы орта білім беретін мектебі
коммуналдық мемлекеттік мекеме

Ашық тәрбие сағаты

Тақырыбы:**«Ар-намысты арқалаған рухты батыр Бауыржан»**

Сынып: 9

Сынып жетекші: **Жиенбаева У**

2023-2024 оқу жылы

.№52 С. Бегалин атындағы жалпы орта білім беретін мектебі коммуналдық мемлекеттік мекемесі

АШЫҚ ТӘРБИЕ САҒАТЫ

"Адалдық пен адамдық"

Орындаған : 5 сынып жетекшісі Таскулова А

2023-2024 оқу жылы

САҒАТЫ

Қазақстан Республикасы

Түркістан облысы. Келес ауданы

№52 С Бегалин атындағы жалпы орта білім беретін мектебі.

Коммуналдық мемлекеттік мекемесі.

АШЫҚ ТӘРБИЕ САҒАТЫ

Тақырыбы: «Адалдық сағаты»

Мұғалім: Тулекова Б

2022-2023 оқу жылы

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі
Түркістан облысы Келес ауданы

№52 С. Бегалин атындағы жалпы орта білім беретін мектебі коммуналдық мемлекеттік мекеме

Ашық тәрбие сағаты

Тақырыбы:«Ар-намысты арқалаған рухты батыр Бауыржан»

Сынып: 9

Сынып жетекші: **Жиенбаева У**

2023-2024 оқу жылы